

Tanken med dette katalog

I perioden januar 2016 - januar 2017 kørte projektet FormDog! på Vesthimmerlands Biblioteker.

Projektets formål var at teste formidlingsformer med afsæt i forskellige målgrupper, der normalt blev overset i jagten på nye kunder.

Dette katalog er en opsamling på det udførte arbejde og skal fungere som et inspirationskatalog til andre folkebiblioteker. Tanken er, at man gerne må kopiere idéer eller lade sig inspirere af kataloget. Kataloget tager afsæt i Vesthimmerlands Bibliotekers lokale kulturelle events, kommunens borgere og projektets målgrupper, men man kan sagtens tilpasse mange af tiltagene efter behov.

Gennem hele inspirationskataloget er de forskellige formidlingstiltag markeret øverst i venstre hjørne med et eller flere#, der fortæller, hvilken type aktivitet/formidlingsform der er tale om. Eksempelvis: #udstilling
#arrangement #workshop

Projektgruppe: Jette Ninette Olsen, Mette Drejer Jørgensen, Anja Gamskjær Nielsen, Kristine Sejr og Pernille Farup Egetoft

Korrektur: Katrine Mathiesen

#formdog

Nydanskeren

Vi har en del nydanskere i kommunen, men vi møder dem stort set kun på biblioteket i forbindelse med print- eller scanningsjobs. Vi ønskede at gøre dem opmærksomme på ALT det andet, de kunne bruge biblioteket til. Derfor valgte vi, at de skulle være en af vores primære målgrupper.

Via løbende dialog, udstillinger og samarbejde ville vi formidle til målgruppen og bl.a. fortælle dem om vores arrangementer for børn og voksne, muligheden for at bestille materialer hjem på deres eget sprog m.m.

Idé lånt af

Esbjerg Kommunes Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Vi lagde energi i at få indkøbt og opdateret vores fysiske og online materialer. Fx nye udgaver af *Lær dansk*-bøger og andre materialer omhandlende sprogkundskaber. Via Esbjerg Kommunes Folkebiblioteker opdagede vi Mango Languages, som er et online sprogkursus. Når man har oprettet en profil, kan man tilgå kurserne fra pc, smartphone og tablet. Programmet gør sproglæring nemt, sjovt og mere tilgængeligt. Al indlæring foregår gennem samtaler og øvelser, og man kan lytte sig til sproget og øve udtale igen og igen. Mango husker også, hvor langt man er kommet i sit forløb.

Se hvordan

The screenshot shows the Mango Languages website. On the left is a navigation menu with items like 'Efter et CD', 'Digital Arkivservice', 'Fiksjure', 'Klædteben', 'Kørføtterweb', 'Infomedia', 'Læser Online', 'Mango Languages', 'TurTeat', 'Verdensbibliotek', and 'Zino'. The main content area features the 'mango languages' logo in green and orange. Below the logo, there is a paragraph in Danish: 'Er du fremmedsproget og vil lære dansk - er der også nye muligheder her i Mango Lær du sprog via samtaler på lydfil og din udtale vil hurtigt blive meget bedre. Kurserne fokuserer på fire områder: ordforråd, udtale, grammatik og kultur. I Mango kan du øve udtale og få styrket din sprogforståelse.' Below this is another paragraph: 'Mango Languages er sprogkurser på engelsk i mere end 70 forskellige sprog. Kurserne er bygget op om samtaler og bliver suppleret af tests og quizzer og giver dig en endeløse mulighed for at forbedre din udtale hjemme i sofaen.' There is also a section for logging in: 'Logn med det samme som gæstbruger eller opret en personlig bruger, så gemmes dine indstillinger, og du kan vende tilbage til dit sprogkursus, når det passer dig.' At the bottom, there is a note: 'OBS: Du skal være engelsktalende, for at få udbytte af kurserne.' A 'Veledning' section follows with a bulleted list: '• Start Mango Languages her', '• Log ind med CPR-nummer (ID-nummer) og pin-kode', '• Ved første besøg kan du oprette en profil. Klik på: "Don't have a profile? Create one!",', '• Når du har oprettet en profil, kan du altid gå videre i kurserne, der hvor du er kommet til.', '• Ønsker du ikke at oprette en profil, kan du besøge siden ved at klikke på: "Guest Access"', '• Vælg sprog eller specialkursus. Vælg "get started" og følg anvisningerne på skærmen.'

Tidsforbrug

Ca. 4 timer (indkøb, tekst og billede til hjemmeside).

Budget

10.000 kr. (indkøb af et års abonnement af Mango Languages).

Nyttige links

www.esbjergbibliotek.dk/node/949

www.vhbib.dk/mango

#onlineformidling

Idé lånt af

Statsbiblioteket

Beskrivelse af formidlingstiltag

Vi ville betone verdensbibliotekets (bibzoom) mange e-materialer som film, musik og bøger på over 10 forskellige sprog. Online ressourcer kan hurtigt blive glemt i hverdagen i forbindelse med informationsvejledning. Derfor valgte vi at fremhæve dem på vores bibliotekshjemmeside samt via vores informationskærme i biblioteket.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (udformning af tekst og opsætning af underside på bibliotekets hjemmeside).

Budget

0 kr.

Nyttige links

verdensbiblioteket.dk

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Verdenskortudstilling var en interaktiv udstilling mellem kort og borger. Kortet henvendte sig på forskellige sprog, primært sprog som danske flygtninge taler. Taleboblernerne spurgte: "Hvor kommer du fra?" Borgeren kunne så sætte en nål på sit hjemland. Tanken var at få ikke-dansktalende borgere til at opleve en relevant biblioteksudstilling samt at opnå en ny interaktion med dem. Som biprodukt gav det biblioteket indsigt i, hvilket ophav vores nydanske borgere havde, og hvilke sprog vi kunne overveje at købe materialer på.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 5 timer (indkøb, print, opstilling af udstilling).

Budget

Ca. 500 kr. (på indkøb af kort).

#onlineformidling

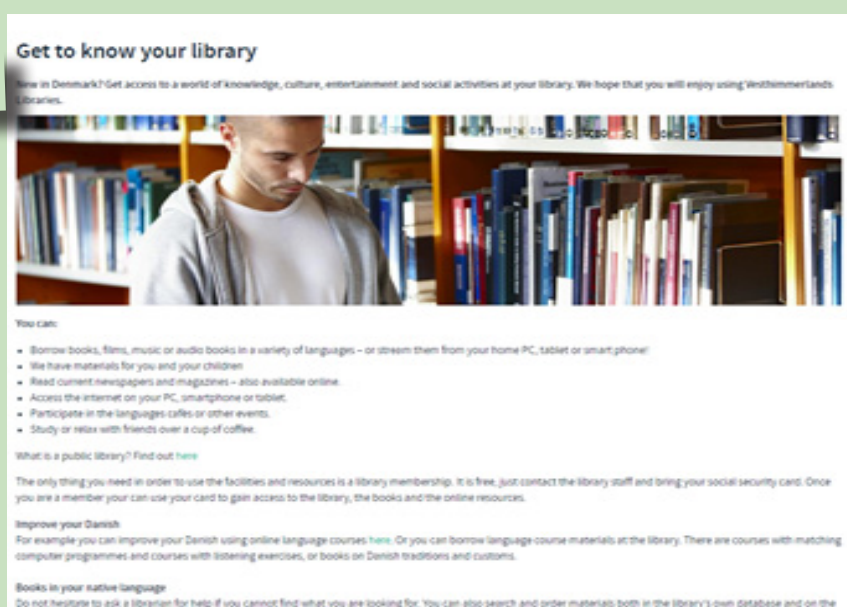
Idé lånt af

Aalborg Bibliotekerne

Beskrivelse af formidlingstiltag

Engelsksproget oversættelse af bibliotekshjemmeside. Vi lavede en underside, der med et enkelt sprog forklarede, hvad et folkebibliotek er, og hvad man kan bruge dette offentlige sted til. Dette var med tanke på de brugere, der ikke taler/læser dansk. Således havde vi også noget at fremvise ved biblioteksintroduktioner, som de udenlandske lånere kunne forstå.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 5 timer (oversættelse til engelsk og arbejde på hjemmesiden).

Budget

0 kr.

Nyttige links

www.aalborgbibliotekerne.dk/Default.aspx?ID=112
www.vhbib.dk/english

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Formidling på arabisk. Vi videreudviklede tiltaget, hvor vi formidlede på engelsk på hjemmesiden. Vi lavede endnu en underside på hjemmesiden, der med et enkelt sprog forklarede, hvad et folkebibliotek er, og hvad man kan bruge dette offentlige sted til, på arabisk. Dette med erkendelsen om, at mange flygtninge ikke nødvendigvis mestrer det danske sprog lige med det samme. Naturligvis skulle de dog ikke snydes for at vide noget om biblioteket af den grund.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 15 timer (udformning af tekst samt oversættelse til arabisk).

Budget

Ca. 800 kr. (på arabisk oversætter).

Nyttige links

www.vhbib.dk/arabic

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Vi kontaktede den lokale frivilligruppe i Aars, der brugte biblioteket som mødested. Vi spurgte, om vi måtte komme og tale med dem og deres deltagere. Vi ville gerne præsentere bibliotekets tilbud til dem, så de tilstedeværende kunne få sat ansigt på os og omvendt. De inviterede os med til en af deres aftener med snak, kaffe og kage. Dette besøg gav grobund for en masse initiativer og tilbud rettet mod målgruppen.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 5 timer (kommunikation, mødedeltagelse og opfølgning).

Budget

0 kr.

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Vi understøttede en af de lokale frivilligrupperes sommerfest. Den blev afholdt i biblioteket. Vi hjalp med at gøre opmærksom på arrangementet via en udstilling med temaet *Verden rundt i mad og måltider*. Udstillingen omhandlede mad og kultur fra fremmede lande og gav en smagsprøve på, hvilke retter sommerfesten tilbød deltagerne. Vi forsøgte at få flere danskere og udlændinge med ved at lave en plakat med inspiration til mad fra andre lande. Der lå åbne invitationer til festen på udstillingsbordet.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

intra.frivillignet.dk/log-ind-paa-intra/midt-og-nordjylland/?no_cache=1

#frivillige #materialer

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Via dialog med de frivillige flygtningegrupper opdagede vi et behov ift. børnene. De manglede underholdning, når flygtningefamilierne mødtes. Det kunne være en hindring for dem ift. til deltagelse, hvis de skulle sørge for børnepasning. Derfor valgte de ofte at tage deres børn med. Frivilligruppens møder foregår i et mødelokale separat fra biblioteket, og børnene manglede underholdning. Derfor samlede vi spil, nemme bøger m.m. i en kasse, som børnene kunne sidde med, når flygtningegrupperne mødtes.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3 timer (indkøb af spil, bøger og kasse).

Budget

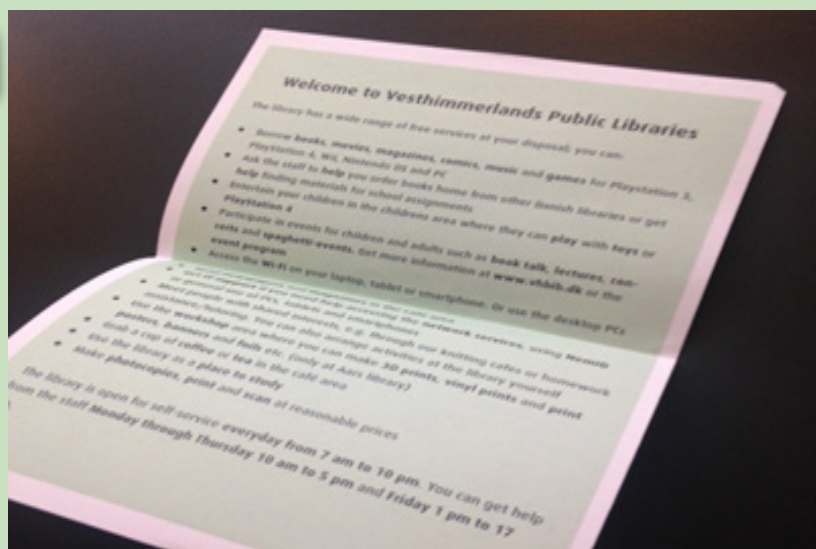
Ca. 500 kr. (indkøb af spil, farve og tegnebøger).

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Ligesom vores hjemmeside findes på forskellige sprog, ville vi også gerne kunne udlevere noget fysisk materiale til vores udenlandske brugere. Vi fik derfor oversat vores servicedeklaration til arabisk og engelsk. Vores servicedeklaration beskriver alt, hvad biblioteket har af gratis services for borgerne. Disse brugte vi bl.a. til uddeling på biblioteket, men også til at sende ud til kommunens sprogskoler og asylcentre.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 12 timer (udformning af tekst og oversættelse).

Budget

0 kr.

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Via et samarbejde med det lokale sprogcenter UCplus blev det muligt at afdække de faglige behov for eleverne på centeret. I et dialogmøde med sprogcenterets undervisere fik vi mulighed for at fremhæve, hvilke tilbud biblioteket havde, og underviserne fik mulighed for at fremhæve de faglige udfordringer, målgruppen havde. Vi fik etableret et konkret tiltag med en underviser, hvor et af centerets hold besøgte biblioteket og fik en introduktion.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 10 timer (møder, forberedelse og aftaler).

Budget

0 kr.

Nyttige links

ucplusdansk.dk/sprogcentre/farsoe/

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Etablering af samarbejde med en lokal nydansker. Vi fik vores egen biblioteksambassadør – der i samarbejde med en bibliotekar afholdt kurser for andre nydanskere om biblioteksressourcer m.m. på arabisk.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 5 timer (forberedelse og afvikling).

Budget

0 kr.

#udstilling

Idé lånt af

SBCI

Beskrivelse af formidlingstiltag

Formidling af www.bibliotek.dk og SBCI's ressourcer i biblioteksrummet. SBCI-folderne henvender sig på forskellige sprog og til forskellige alderstrin. Ved at printe og opstille de bosniske og persiske foldere i udstillinger i biblioteket i områder, hvor vi vidste, at målgruppen befandt sig, fik vi præsenteret dem for de gratis materialer.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3 timer (udprintning af foldere, plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

www.statsbiblioteket.dk/sbci/videncenter/kataloger

#udstilling

Idé lånt af

SBCI

Beskrivelse af formidlingstiltag

Formidling af pjecer fra SBCI. Pjecen giver voksne inspiration til højtlesningsbøger for børn og udgives på: arabisk, bosnisk, engelsk, persisk, polsk, russisk, somali, tyrkisk og vietnamesisk. Den henvender sig både til forældre, pædagoger og børnebibliotekarer. Pjecen indeholder en litteraturliste med anbefalinger af gode, nye børnebøger, der kan lånes på biblioteket via www.bibliotek.dk eller på det lokale folkebibliotek. Udstillingen var rettet mod udenlandske forældre ifm. højtlesning for deres børn.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3. timer (bestilling af pjecer + plakat og udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

www.statsbiblioteket.dk/sbci/Laan/les-med-dit-barn

#udstilling #materialer

Idé lånt af

Nordkraft

Beskrivelse af formidlingstiltag

Vi fik booket udstillingen #engangvarjegflygtning. Udstillingen startede ud som en viral kampagne, som blev sat i gang af politiker Samira Nawa Amiri. #engangvarjegflygtning startede som en Facebook-happening, og derfor formidlede vi både i det fysiske biblioteksrum, men også på de sociale medier.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 7 timer (bestilling af fotografier + plakat og udstilling).

Budget

Ca. 1700 kr (tryk af billeder + sort karton).

Nyttige links

www.facebook.com/EngangVarJegFlygtning/
[nordkraft.dk/nordkraft-event/24-01-2016/engang-var-jeg-flygtning-\(13\)](http://nordkraft.dk/nordkraft-event/24-01-2016/engang-var-jeg-flygtning-(13)).

#arrangement #gaver

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Vi afholdt en fredagscafé med temaet Kulturmøde på biblioteket. Kulturmødet bestod af en aften med oplæg af tre nydanskere. Deres fortællinger omhandlede deres allerførste oplevelse af at flytte til Danmark. Yderligere var der mulighed for at spise hjemmelavet kage og drikke te, medbragt af oplægsholderne. Dette gav deltagere og oplægsholdere anledning til at tale sammen på mere uformel vis.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 7 timer (forberedelse, møder og afvikling af arrangement).

Budget

Ca. 300 kr. (gaver til oplægsholderne).

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Formidling af arrangementer og ressourcer, som er relevante for målgruppen, og som omhandler målgruppen, på bibliotekernes informationskærme. Eksempeltvis Mango Online og Kulturmødet. Bl.a. blev fredagscaféen med kulturmødet fremhævet med en udstilling.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Udstilling af vores nye materialer indkøbt til målgruppen. Denne bestod bl.a. af materialer omkring dansk kultur, det danske sprog og traditioner. Bøgerne var både på dansk og arabisk.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr. (evt. indkøb af nye bøger).

Nyttige links

samtaledansk.dk
men2r.dk/boeger/

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Vi gav en biblioteksintroduktion til VUC's flygtningeklasse. Den bestod af en rundvisning af biblioteksrummet, skype-bokse, letlæsningsbøger, spilområder samt en præsentation af de fysiske og online ressourcer, der kunne være relevante for dem og deres skolegang. Formålet var at give klassen og VUC-underviserne en idé om, hvad de kan bruge biblioteket til og åbne op for et potentielt samarbejdet.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 5 timer (forberedelse og afvikling).

Budget

0 kr.

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Vi kontaktede Lektiecaféen i Aars og spurgte, om vi måtte komme forbi og give en introduktion af os selv, biblioteket og dets tilbud. Lektiecaféen har mange tosprogede elever, og derfor valgte vi at lave en indsats her. Eleverne var både voksne og børn, og de lærte, hvordan de kan bestille materialer hjem på deres eget sprog. Derudover åbnede vi op for dialog om, hvordan vi bedre kan hjælpe dem i fremtiden.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (kontakt, kommunikation og forberedelse).

Budget

0 kr.

#formdog

LÆSEREN

Målgruppen *Læseren* klarer sig som regel selv på biblioteket. De lader sig inspirere af vores udstillinger, er selvhjulpne og henvender sig oftest omkring bestilling af specifikke materialer. Vi glemmer dem til tider i jagten på nye lånere, og derfor ville vi gerne give dem lidt velfortjent opmærksomhed, da de jo er vores kernebrugere.

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

I anledning af Klassikerdagen 2016 lavede vi en udstilling om Jeppe Aakjær i Løgstør. Susanna fortalte her lidt om sit forhold til hans forfatterskab: "Det er dejligt, når der er mulighed for at præsentere nogle af vores klassikere. Jeppe Aakjær må jo siges at være en af de mest betydningsfulde forfattere herhjemme. Vi, der har haft morgensang i skolen, har et specielt forhold til sangen *Jens Vejmand* – men ud over de mange sange, har Jeppe Aakjær også skrevet en række bøger med afsæt i livet på landet".

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Jeg kan ikke lige huske titlen...-udstilling. Vi valgte at lave en udstilling, der tog afsæt i en henvendelse, vi ofte oplevede. En udstilling, der taler til læseren, som ikke kan huske bogens titel, men eksempelvis et navn på en af karaktererne i historien.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

#udstilling

Idé lånt af

Fredericia Bibliotek

Beskrivelse af formidlingstiltag

Udstilling af bøger skrevet af lokale forfattere i forbindelse med Kultur-
arvsmåned. Vi var på hylderne og i magasinet for at finde værker af fx
Thit Jensen, Johannes V. Jensen m.fl. med henblik på at præsentere de
vesthimmerlandske værker og forfattere.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

fredericiabib.dk/tags/lokale-forfattere

#udstilling

Idé lånt af

Vejle Bibliotek

Beskrivelse af formidlingstiltag

Personalet læser ...-udstillingen består af bøger, som bibliotekspersonalet anbefaler brugerne at læse. Der kan være forskellige genrer og materialetyper i spil, da personalet ikke kun er tilhængere af fysiske bøger eller skønlitterær læsning.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (på fotografi, plakat, tekst og udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

vejlebib.dk/nyheder/laesetips/hvad-laeser-personalet-lige-nu-0

#nudging

Idé lånt af

Ren kærlighed til København

Beskrivelse af formidlingstiltag

Fokus på vores robot. Denne formidling er rettet mod læseren, der lige har læst en rigtig god bog og gerne vil have noget, der minder om. Man scanner sin bog på robotten, og den præsenterer én for bøger, der ligner, og som er hjemme i den filial, man befinder sig i. Via et simpelt nudging-greb har vi klistret fodspor på gulvet, der fører brugeren hen til robotten. Håbet er at skabe en nysgerrighed omkring robotten.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 4 timer (design, vinylskæring og placering).

Budget

Ca. 50 kr.

Nyttige links

inudgeyou.com

www.db.dk/artikel/nudging-i-de-%C3%A5bne-biblioteker-s%C3%A5-kan-de-l%C3%A6re-det
bf.dk/FagmagasinetPerspektiv/Bladet/2016/Perspektiv5/KanBrugereNudges

#udstilling

Idé lånt af

Arnold Busck

Beskrivelse af formidlingstiltag

Grilludstilling inspireret af DM i grill. Udstillingen foregik selvfølgelig i sommerperioden og præsenterede de nyeste grilbøger. Vi havde arrangeret en grillkonkurrence, hvor der blev udloddet bøger og madvarer af Claus Holm. Yderligere indgik en invitation til et grillarrangement (selvfølgelig uden for biblioteket).

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

wbqa.dk/dm-i-grill/
medicdk.blogspot.dk/2011/05/min-kollegas-flotte-butiksudstillinger.html

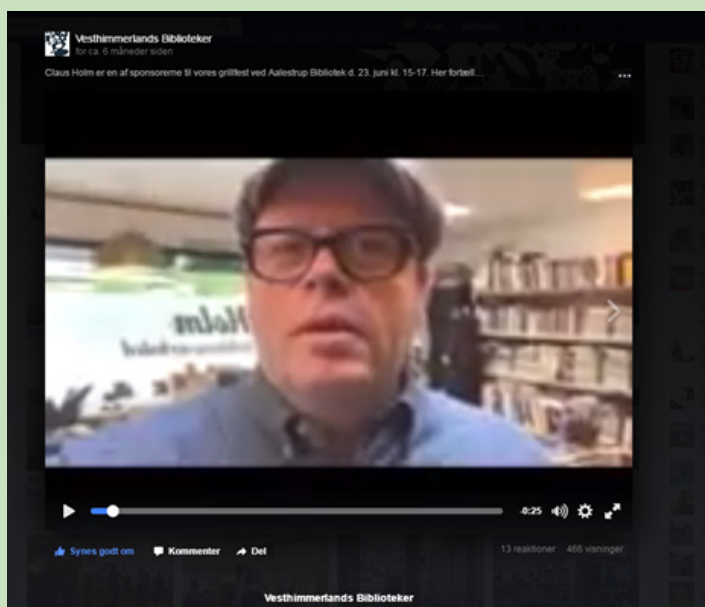
#videoformidling #facebook

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Videoformidling med Claus Holm som optakt til arrangementet *Vi griller a/t*. Vi kontaktede Claus Holm i forbindelse med arrangementet i håb om at han ville donere nogle af sine produkter og evt. filme en kort video om emnet. Han var gavmild med begge dele; videoen kom på vores Facebook-side, og Holms produkter blev udstillet.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3 timer (kontakt og kommunikation med Claus Holm).

Budget

0 kr.

Nyttige links

www.facebook.com/pg/VHBIB/videos/?ref=page_internal

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Grill-arrangement på biblioteket. I samarbejde med lokale brandmænd, SuperBrugsen og kokken Claus Holm blev der grillet, hygget og delt præmier ud ved lodtrækning blandt deltagerne. Brandmændene grillede steg og pølser, sponsoreret af den lokale SuperBrugs. Claus Holm havde sponsoreret signerede grillkøgebøger og grillgadgets til udlodning blandt alle deltagere.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 15 timer (opstilling af grill, borde, køkken, bålfad, teltflage m.m.).

Budget

Ca. 3500 kr. (grillkul, kartoffelsalat, pølser, pandekagedej, paptallerkner, plastbestik, vandflasker, leje af grill, popcorn, kaffe, småkager).

Nyttige links

www.vhbib.dk/arrangementer/hygge/grill-og-genaabning-af-aalestrup-bibliotek

#udstilling #materialer

Idé lånt af

Silkeborg Bibliotekerne

Beskrivelse af formidlingstiltag

Via *Blind date med en bog*-udstillingen havde lånerne mulighed for at låne en bog pakket ind i anonymt papir. Lånerne kunne lade sig overraske og få en bog, som de måske ikke umiddelbart selv havde valgt ud fra omslaget eller genren. På pakkerne stod der fx: "Savner du spænding i hverdagen?", "Dømmer du på udseendet?", og "Hvornår er du sidst blevet overrasket?". Vi havde lavet en blind date til alle genrer med mærkaterne: "Til den erfarne", "Til debutanten", "Til den modige", "Til den eventyrlystne", "Til den romantiske", "Til den dybsindige", "Til den spændingshungrende", "Til den søde", "Til den rå", "Til den humoristiske" og "Til den frimodige". En sidegevinst var, at det gav gode snakke, grin og sjov, både lånerne og personalet imellem.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3 timer (indpakning og udformning af mærkater).

Budget

Ca. 300 kr. (indpakningspapir, tape, labels).

Nyttige links

blinddatewithabook.com

#udstilling #materialer

Idé lånt af

Holbæk Bibliotek

Beskrivelse af formidlingstiltag

Udstilling om OL. Mens de danske atleter stod i medaljeregnen, udstillede vi bøger omhandlende OL gennem tiderne og bøger om OL-deltagere. Udstillingen blev opstillet på små IKEA-borde dækket med en hvid dug, så det lignede et præmiepodie, og medaljerne blev fremstillet af paptallerkner, enten pakket ind i stanniol eller malet med guld- eller bronzemaling. Vi fremstillede nye medaljer i takt med at de danske atleter vandt dem.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 ½ time (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

Ca. 50 kr. (paptallerkner, stanniol, lim, maling, rødt bånd).

Nyttige links

bibliotek.holbaek.dk/sites/default/files/files/news/brasilien.pdf
bibliotek.holbaek.dk/nyheder/nyt-fra-biblioteket/de-olympiske-lege-2016

#udstilling

Idé lånt af

Faxe Bibliotek

Beskrivelse af formidlingstiltag

Klar - Parat Skolestart-udstillingen foregik selvfølgelig op til børnenes skolestart. Temaet var bøger om at starte i skole, bogstaver, tal m.m. Derudover var vi i vores gemmer for at finde en lille tavle og nogle bogstaver til at iscenesætte udstillingen for de små.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

www.faxebibliotek.dk/nyheder/skolestart

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

3 x pokéwalks for alle aldre og på tværs af kendskab til Pokemon spillet. Der mødte henholdsvis 20, 50 og 35 personer op til en fælles pokéwalk, som blev arrangeret og guidet af os. Vi stillede op til at gå forrest på ruterne, der var planlagt ud fra gode steder i forhold til spillet. Deltagerne hjalp hinanden undervejs på turen med tips og tricks om spillet.

Vær opmærksom på: Det er godt at have en voksen til at danne bagtrop, så alle kommer med videre på walken. Der er også brug for de ekstra øjne til at hjælpe med det sikkerhedsmæssige i trafikken, når deltagerne er helt opslugte af spillet undervejs på ruten.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 9 timer (køb af lures, der blev aktiveret ved pokéstops på ruten for at tiltrække flere pokemons til deltagerens spil).

Budget

59 kr. (på køb af app).

Nyttige links

www.tv2nord.dk/nyheder/10-09-2016/1930/pokemon-i-aars?autoplay=1#play-

#arrangement #garn

Idé lånt af

Varde Bibliotek

Beskrivelse af formidlingstiltag

Skør Strik-udstilling af strikkebøger samt workshop med finger- og armstriik. Alle kunne tilmelde sig workshoppen, hvor der, grundet muligheden for at få hjælp til opstart, var et maks. på 15 deltagere. Øvede og uøvede hyggede sig med fingerstriik og armstriik af tørklæder, strikket af både garn og stofstrimler. Nogle af deltagerne havde T-shirts med, som blev klippet i stofstrimler og derefter armstrikket til et tørklæde. Et par frivillige, der mestrer finger- og armstriik, vejledte deltagerne undervejs. Efter endt workshop var deltagerne flittige til at låne strikkebøger med hjem.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 4 timer (aftale med et par kyndige strikkedamer).

Budget

Ca. 500 kr. (indkøb af forskelligt garn).

Nyttige links

www.vardebib.dk/tags/strikkearrangement

#arrangement #slik

Idé lånt af

Holstebro Bibliotek

Beskrivelse af formidlingstiltag

Skriveworkshop i forbindelse med fantasy-novellekonkurrencen udskrevet af Herlufsholm Kostskole. Vi inviterede til skriveworkshop for børn og unge mellem 10 og 18 år, i samarbejde med forfatter Mette Hegnhøj og Børns Møde Med Kunsten. De to skriveworkshops foregik på biblioteket, så lånerne på biblioteket havde fornøjelsen af at følge forløbet med de skiftevis grinende, koncentrerede og undersøgende børn og unge undervejs i processen med at digte, skrive, undersøge, vurdere og forbedre det skrevne. Deltagernes engagement blev særligt vakt ved anvendelse af forskellige værktøjer (pc, tablet, skrivemaskine, pen og papir). Der blev gået safari på biblioteket, hvor der blev plukket "første sætninger" i tilfældige bøger.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 10 timer (opsætning og afvikling).

Budget

Ca. 200 kr. (bogstavkiks, lakridsbogstaver, frugt, vand, kasserede bøger, papir). Honorar blev dækket af Børns Møde Med Kunsten.

Nyttige links

bmmk.dk

www.holstebrobibliotek.dk/content/skriveworkshop-med-forfatter-pia-juul

#nudging

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Formidling af et digt-citat på biblioteksgulvet på alle biblioteker. Denne floorsticker var et nudging-greb, der for det første skulle gøre brugerne nysgerrige på teksten på gulvet og for det andet skabe opmærksomhed på denne ofte oversete litteraturform.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3 timer (design, vinylskæring og opsætning).

Budget

Ca. 50 kr. (vinyl).

Nyttige links

www.notonthehighstreet.com/oakdenedesigns/product/positive-quote-floor-sticker

#interaktivudstilling

Idé lånt af

Centralbibliotek for Roskilde Amt

Beskrivelse af formidlingstiltag

I sommerferien, hvor bibliotekerne ikke har så meget tid til at lave udstillinger m.m., lånte vi en poesimaskine fra Roskilde Centralbibliotek. En meget intuitiv maskine, som gav både børn og voksne mulighed for at lave deres egne digte. Den er stor og gul, og folk drages til den. Det er nok mere interessant pga. udformning, størrelse og farve, end den er som formidler. Opmærksomhed fik den!

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 5 timer (tid til at bestille, reklamere, opstille og nedtage).

Budget

500 kr. (i fragt).

Nyttige links

centralbibliotek.dk/groups/poesimaskinen-%E2%80%93-mobil-udstilling-af-digital-litteratur

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Udstilling omkring Vesthimmerlands årlige golfturnering Made in Denmark. Udstillingen foregik som en optakt til eventet og præsenterede bøger omhandlende golf. Det gav mulighed for at fremhæve nogle fagbøger, der omhandlede emner end de mere traditionelle såsom strikning og madlavning.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

madeindenmarkgolf.dk

#udstilling #nudging

Idé lånt af

Assens Bibliotek

Beskrivelse af formidlingstiltag

Udstilling af krimibøger med overskriften *Kriminelt gode bøger*. Vi iscenesatte udstillingen bl.a. med hvid tape på gulvet for at illustrere en crime-scene. Der var krimi og spænding af danske og udenlandske forfattere; både de mest populære og de mindre kendte.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

20 kr. (hvid tape).

Nyttige links

www.assensbib.dk/print/1051

#bogsalg

Idé lånt af

Lystrup Bibliotek

Beskrivelse af formidlingstiltag

Årets bogsalg. Dette foregik på alle vores biblioteker og gav de trofaste brugere mulighed for at gøre sig nogle gode køb. Formidlingen foregik på Facebook, i byrummet og i biblioteksrummet. Bogsalget er målrettet alle, men vores trofaste lånere får fordelene, da de via deres daglige besøg ved, hvad der sker på bibliotekerne. Bogsalget forgik i hele bibliotekets åbningstid kl. 10.00-22.00.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 4 timer (opstilling af bogsalget, plakater, borde).

Budget

0 kr.

Nyttige links

www.aakb.dk/arrangementer/bogsalg/bogsalg-paa-lystrup-bibliotek-0

#udstilling

Idé lånt af

Kulturforunge.dk

Beskrivelse af formidlingstiltag

We love YA-udstillingen. YA eller Young Adults, også kaldt ungdomsromaner, er blevet meget populære, også hos det kvindlige segment. Derfor bliver der lånt meget mere af denne genre end tidligere, nu hvor gruppen af læsere er vokset. Derfor lavede vi en udstilling med inspiration til nyere ungdomsbøger.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat + opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

kulturforunge.dk/pr-til-bibliotekerne

#udstilling #materialer

Idé lånt af

Farsø Bageri

Beskrivelse af formidlingstiltag

Onsdagsbasse-udstillingen fik mundvandet til at løbe. "Tag en kop kaffe og en onsdagsbasse med hjem (der ikke krummer i sofaen)" stod der på de brune kageposer. Store, tykke bøger i brune papirposer med en onsdagsbasse-label på pyntede udstillingen. Bøgerne var pakkede og klar til udlån.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3 timer (indpakning, plakat og opstilling af udstilling).

Budget

Ca. 300 kr. (labels m. tryk, brune papirposer).

Nyttige links

<http://llk.dk/c91co2>

#udstilling

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Bogbloggeren anbefaler bøger-udstillingen. En udstilling udført af bogbloggeren og boganmelderen Iben Jakobsen (boroughofbooks). Bøgerne er valgt ud fra den præmis, at det er nogen, Iben har givet 5 stjerner på sin bogblog. Tanken var at fremhæve bogbloggerfænomenet, og udstillingen skulle ligne det hjemmemiljø, man måske sidder i med kaffekop, kontorlampe og notater hist og her og nogle udskrifter af anmeldelser, m.m.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3 timer (flyers, plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

www.boroughofbooks.com

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Bogormen Bo og en bibliotekar besøger en daginstitution. De medbringer en temakasse med bøger, som omhandler noget aktuelt i institutionen; familie, sundhed, bevægelse m.m. Institutionen beholder temakassen og bytter den på biblioteket. Bo er lidt genert og kommer først op af sin kurv, når børnene synger eller fløjter. Bo er en værre slughals og har slugt en masse ting på biblioteket. Hvis børnene mærker efter, kan de mærke, hvad han har slugt. Ud fra hvad han har slugt (controller, cd, bog), fortæller bibliotekaren om, hvad man kan lave på biblioteket og læser en spændende historie højt. Formålet er at øge de 3-6-åriges kendskab til bibliotekets tilbud og arrangementer, at tilbyde emnekasser med bøger som oplæg til emneuger og små projekter i børnehaverne og at udbrede kendskabet til nyere børnelitteratur.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3-4 timer til hvert besøg (pakke temakassen, forberedelse og transport).

Budget

Ca. 4000 kr. (til indkøb af kasser og bøger).

Nyttige links

www.vhbib.dk/bogormen
viborg-folkeblad.dk/rundtomviborg/Bogormen-Bo-kom-paa-besoeg/artikel/189432

#udstilling

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Udstilling med bøger om jul centralt placeret i biblioteket. Det har givet øget udlån på bøger omhandlende højtiden og sætter fag- og skønlitteratur om højtiden i centrum. Vi anvendte juleeffekter, som lå gemt på vores lager, til at iscenesætte udstillingen.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

#formdog

Den læsesvage

Årsagen til valget af ordblinde som målgruppe var, at det er en gruppe, vi normalt ikke formidler til.

Vi har ikke haft dem i tankerne, når vi indkøber nye materialer, laver arrangementer eller indgår i samarbejder. Så derfor satte vi os for at lave følgende formidlingstiltag til dem: et arrangement, indkøb af materialer og et samarbejde med målgruppen eller institutioner, der arbejder med målgruppen.

#samarbejde #hund

Idé lånt af

Herning Bibliotek

Beskrivelse af formidlingstiltag

Vi startede et samarbejde med det lokale læseteam, der bestod af en læsehund og dens ejer. En læsehund er en venlig og børneglad hund, der motiverer børn til at læse ved at lytte tålmodigt og interesseret til alverdens historier. En læsehund hverken dømmes eller retter på barnet, men tilbyder roen og nærværet, der skaber tryghed og tillid hos barnet.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3 timer (kontakt og møder).

Budget

0 kr.

Nyttige links

www.laesehunde.dk

#arrangement #samarbejde #forplejning

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Vi kontaktede NOTA og spurgte, om de ville introducere os til deres tjenester. Efter aftale med NOTA valgte vi at afholde et kursus for bibliotekspersonale og læsevejledere i kommunen. Med ca. 35 bibliotekarer og læsevejledere samlet, fik vi vidensdelt, stillet spørgsmål og lært meget omkring NOTAs services. Vi fik indsigt i, hvordan vi kan formidle og vejlede i deres database.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 6 timer (planlægning og booking m.m.).

Budget

Ca. 1800 kr. (Morgenkaffe og rundstykker til deltagere).
NOTA var gratis at få ud.

Nyttige links

scontent-amt2-1.xx.fbcdn.net/v/t1.0-9/13226784_10153754573032620_3954057593835627294_n.jpg?o-h=9a29290554259175567bbed286d9e235&oe=58BD3E4A

#arrangement #samarbejde #onlineformidling

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Formidling af temaaften om Ordblindhed. Vi ville dele dette arrangement både på og uden for biblioteket for at nå målgruppen samt pårørende til målgruppen bedst muligt. Vi delte denne plakat på bibliotekets Facebook-side, hjemmeside, informationsskærme, kommunens intranet samt gjorde det muligt at tilmelde sig arrangementet via himmerlandsbilletten.dk (gratis).

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 3 timer (design og deling på platforme).

Budget

0 kr.

#arrangement #samarbejde #forplejning

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

I samarbejde med NOTA arrangerede vi en temaaften for unge ordblinde samt undervisere, læsevejledere og forældre til ordblinde. NOTA holdt oplæg om de muligheder, de stiller til rådighed og gav information om deres studieservice. Komiker Christian Fuhlendorff bidrog med skæve og sjove tanker om dét at være ordblind. Mellem oplæggene var der mulighed for at besøge stande. VUC demonstrerede tekniske hjælpemidler og apps, som kunne gavne studierne og hverdagen for de deltagende. De øvrige stande bestod af Lektiecaféen, biblioteket, NOTA og Dansk Ordblindeforening.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 30 timer (koordineringsarbejdet, opstilling og afvikling).

Budget

45000 kr. (på honorar, forplejning, lokaler, lys og lyd).
Udgifterne blev delt med NOTA

Nyttige links

lokaltindblik.dk/lokalnyheder/ordene-floed-for-de-ordblinde.aspx

#udstilling

Idé lånt af

NOTA / E17

Beskrivelse af formidlingstiltag

Læs med ørerne-udstillingen præsenterede vores fysiske lydbøger. Udstillingen henvendte sig til lånere, der ønskede at indtage litteraturen med ørerne frem for øjnene. Dette kunne være pendlere, ordblinde eller andre, der ikke har mulighed for eller lyst til at læse på traditionel vis.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

www.folkeskolen.dk/542369/laes-med-oererne

Vesthimmerlands Biblioteker

Beskrivelse af formidlingstiltag

Da biblioteket lå inde med en del ældre letlæsningsbøger til voksne, valgte vi at opdatere beholdningen. Vi oplevede, at vi ofte måtte henvise lånerne til letlæsningsbøger for børn, da materialerne til voksne ikke længere var tidssvarende. Efter de nyindkøbte materials ankomst, lavede vi en udstilling, hvor både bog og lydbog var tilgængelig, således det var muligt at lytte og læse på samme tid. Fx indgik disse elementer i værket *I morgen stopper jeg* af Anja Fonseca.

Se hvordan

Tidsforbrug

Ca. 2 timer (plakat og opstilling af udstilling).

Budget

0 kr.

Nyttige links

www.spf-herning.dk/category/letlaesningsboeger-unge-og-voksne-60/
www.cdr-forlag.dk/undervis/letlaest-for-voksne.html

Afslutning og refleksion

FormDog-projektet startede i januar 2016, og over det forløbne år har projektgruppen indsamlet store mængder information og viden omkring formidlingsformer, og særligt viden omkring de tre målgrupper: læseren, den læsesvage og nydanskeren.

Det oprindelige formål var at teste formidlingsformer. Dette skulle ske ved at afprøve andre bibliotekers og kulturinstitutioners formidlingstiltag med afsæt i vores udvalgte målgrupper. Projektet skulle ende ud med dette formidlingskatalog. Vi så opgaven som lettilgængelig, da planen ikke var at opfinde noget selv. Det eneste, vi skulle var at følge vores egne opsatte dogmer: 2 timers forberedelse, 2 timers afvikling og næsten ingen udgifter.

Udfordringer

Vi blev fra første færd udfordret af disse dogmer og vores dialogbaserede aftalestyring (DBA). Yderligere viste det sig, at det var svært at finde formidlingstiltag, som andre havde gennemført, og som var så velbeskrevne fra idé til udførelse, at de kunne lånes og let gennemføres af os. Derfor så vi os nødsaget til at idégenere ift. temaer og målgrupper. Vi udvidede vores søgninger til at indbefatte formidlingstiltag i butikker, skoler m.m. Herefter stræbte vi efter at gennemføre disse ud fra dogmerne og inden for den afsatte økonomi. Vi fordelte formidlingstiltagene over uger og på medlemmerne i projektgruppen. Således endte vi ud med en ugeplan for vores formidlingstiltag på 2-4 måneder (se bilag 1).

Indledningsvist var et af dogmerne, at formidlingstiltagene kun skulle bestå af udstillinger i biblioteksrummet. Dette blev hurtigt udfordret af vores valg af målgrupper, for hvordan formidler man til ordblinde i biblioteksrummet (med en målgruppe der ikke kommer på biblioteket)? Vi udvidede formidlingstiltagene til at indeholde den type formidling, der ville give mening for den givne målgruppe.

Hvad har vi lært?

Et biprodukt af fornævnte ændring var de kontakter og det samarbejde, vi fik med eksterne foreninger, institutioner, frivillige m.fl. Vi fik opbygget et netværk, som vi efterfølgende har kunnet gøre brug af i andre sammenhænge. I forbindelse med nogle af de formidlingstiltag, der byggede på samarbejde med frivillige og andre institutioner, fik vi understreget vigtigheden af at være meget konkrete. Særligt i forbindelse med mundtlige aftaler. Det var yderligere vigtigt at få afklaring omkring roller og at få forventningsafstemt.

Vi opdagede en høj grad af samarbejdsvillighed fra dem, vi rakte ud til, hvilket gav et grundlæggende positivt drive hos projektgruppen. Eftersom vi lod målgruppernes behov forme formidlingstiltagene, greb det til tider om sig, og vi veg fra formidlingsdogmerne. Dette har vi lært af, men ville ikke være det foruden, da det bidrog med erfaringer og kontakter, vi har draget nytte af videre i projektførelsen. Noget vi vil tage med os af erfaringer er at lægge mere tid i forarbejdet af nye projekter. Havde vi været helt skarpe omkring konceptet og målgrupperne i FormDog's start, havde vi undgået en del opstartsproblematikker.

Eksempel på arbejdsplan

UGE

- 35 NOTA Intro: Intro til læsevejledere + bibliotekspersonale, booke lokale, forplejning, invitere gæster, PC. (Jette).
- 36 Læsehunden: Aftale med læsehund, udbrede kendskabet, folder på skoleintra + PLC. (Anja).
- 37 VUC: Ordblindeklassen - Orientering, vendespil, net ressourcer. (Anja).
- 38 Fuhlendorff: Flyer, stand materialer, roll ups m.m. (Randi).
- 39 Kendte ordblinde: Plakat, bøger, lydbøger m.m. til udstilling. (Anja).
- 40 Lydbøger: Reklame for Aalborg Ordblindeuge, Lyt en bog udstilling (Anja).
- 41 Lytteriet: Lytte bogklub (lyt en lydbog og snak om den med andre) (Jette).
- 42 Ordblindeuge: Udstilling med Letlæste bøger. Leg med ord (Anja).
- 43 VUC: Oplæg eller foredrag? På biblioteket (Anja).
- 44 Pokemon walk: 3 stk. afviklet allerede (Mette).
- 45 Novellekonkurrencen: 21 børn og unge deltog (Jette).
- 46 Co-creation: Biblioteksorientering for efterskoler, samt input fra de unge (Jette).
- 47 Skør strik: Udstilling og arrangement. Plakat (Mette).
- 48 Bogblog: Udstilling omkring en boglogger (Iben).
- 49 Lynintro: 10 min. hurtigt fortælling om biblioteket (Anja).
- 50 Biblioteksorientering for skoler (Anja).
- 51 Værkstedet: Indkøb af materialer, lave eksempler på tryk og print (Anja).
- 52 YA- materialer: Plakat + materialer (Jette).

